

Sygn. akt V W 3461/2012

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodnicząca SSR Klaudia Milek

Protokolant: Beata Lechowicz

po rozpoznaniu na rozprawach w dniach 6 czerwca 2013 r., 19 listopada 2013 r., 30 stycznia 2014 r., 27 lutego 2014 r., 18 marca 2014 r., 17 kwietnia 2014 r., 8 maja 2014 r., 26 maja 2014 r., 3 czerwca 2014 r., 10 czerwca 2014 r., 23 czerwca 2014 r. sprawy, przeciwko M. P., c. J. i K. zd. B., ur. (...) w W.

oskarżoną o to, że:

wbrew przepisom art. 21 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) oraz art. 45 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1995 r. Nr 90, poz. 416 ze zm.), będąc zobowiązaną jako podatnik do wpłaty należnego podatku dochodowego od osób fizycznych od dnia 2 maja 2011 r., wynikającego z zeznania rocznego złożonego na formularzu PIT-36L za 2012 r., obowiązku tego nie dopełniła i uporczywie nie wpłaciła ww. terminie należnego podatku, czym uszczupliła należność publicznoprawną w kwocie 94.498,00 zł

tj. o czyn z art. 57 § 1 kks

orzeka

- 1) Na podstawie art. 57 par 1 kks w zw z art. 17 par 1 pkt 3 kpł w zw z art. 113 par 1 kks postępowanie przeciwko oskarżonej M. P. umarza.
- 2) Koszty postępowania przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt V W 3461/12

UZASADNIENIE

M. P. oskarżona została o to, że wbrew przepisom art. 21 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) oraz art. 45 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1995 r., Nr 90, poz. 416 z późn zm.) będąc zobowiązaną jako podatnik do wpłaty należnego podatku dochodowego od osób fizycznych do dnia 2 maja 2011 r., wynikającego z zeznania rocznego złożonego na formularzu PIT-36L za 2010 r., obowiązku tego nie dopełniła i uporczywie nie wpłaciła ww. terminie należnego podatku, czym uszczupliła należność publicznoprawną w kwocie 94.498,00 zł, tj. o czyn z art. 57 § 1 kks

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie i ujawnionego na rozprawie Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. zamieszkała w W. przy ul. (...) prowadziła działalność gospodarczą. W związku z prowadzeniem działalności gospodarczej podlegała ona obowiązkowi podatkowemu wynikającemu z ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Pomimo tego obowiązku w terminie ustawowym do dnia 2 maja 2011 roku nie odprowadziła podatku

dochodowego od osób fizycznych wykazanego w zeznaniu rocznym na formularzu PIT – 36L za 2010 r. w kwocie 94.498,00 zł.

Nieopłacenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych było spowodowane problemami finansowymi M. P. wynikającymi z prowadzonym przeciwko niej, jej mężowi oraz prowadzonej przez niego spółce postępowaniem egzekucyjnym. Z związku z problemami związanymi ze spłatą zobowiązania oraz rozpowszechnieniem informacji o zadłużeniu, straciła ona wypracowaną pozycję rynkową oraz reputację wiarygodnego przedsiębiorcy, co spowodowało zmniejszenie ilości zamówień na świadczone przez nią usługi. W konsekwencji zmuszona ona została do zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej. Zobligowana była ona również przeznaczać wszelkie środki finansowe na spłatę zadłużenia powstałego w następstwie podanych okoliczności.

W toku postępowania sądowego, pomimo problemów finansowych, M. P. starała się stopniowo spłacać swoje zobowiązanie wynikające z należnego podatku dochodowego od osób fizycznych. W dniu 10 czerwca 2014 roku dokonała ona całkowitej spłaty w/w zobowiązania.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zawiadomienia /k. 1-2/, kserokopii zeznania /k. 18-20/, informacji o karalności /k. 21/, listy zaległości /k. 34-35, 120/, kserokopii aktu notarialnego /k. 57-62/, odpisu księgi wieczystej /k. 63-66/, dokumentacji /k. 67-83/, kserokopii dowodów wpłat /k. 91-94, 114, 117, 119/, porozumienia /k. 97-101/, dokumentacji /k. 102-110/, kserokopii wniosku k. 129-134/, dowodu wpłaty kwoty 19480 zł /k. 146/.

Sąd zważył co następuje:

Zarzucone oskarżonej wykroczenie skarbowe polega na niedopełnieniu obowiązku i uporczywym niewpłacaniu w terminie do dnia 2 maja 2011 r. podatku dochodowego od osób fizycznych wskazanego w zeznaniu rocznym za 2010 r. na formularzu PIT-36L.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na zebranych w sprawie dokumentach w postaci zawiadomienia /k. 1-2/, kserokopii zeznania /k. 18-20/, informacji o karalności /k. 21/, listy zaległości /k. 34-35, 120/, kserokopii aktu notarialnego /k. 57-62/, odpisu księgi wieczystej /k. 63-66/, dokumentacji /k. 67-83/, kserokopii dowodów wpłat /k. 91-94, 114, 117, 119/, porozumienia /k. 97-101/, dokumentacji /k. 102-110/, kserokopii wniosku k. 129-134/, dowodu wpłaty kwoty 19480 zł /k. 146/. Strony nie kwestionowały prawdziwości ani autentyczności w/w dokumentów. Sąd z urzędu również nie dostrzegł powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności i mocy dowodowej. W związku z powyższym uczynił je podstawą dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych. Na podstawie dołączonych do akt sprawy kserokopii zeznania /k. 18-20/ oraz listy zaległości /k. 34-35, 120/, Sąd ustalił wysokość zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oskarżonej.

W myśl art. 45 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych podatnicy są obowiązani składać urzędом skarbowym zeznanie, według ustalonego wzoru, o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym, w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Z chwilą złożenia zeznania rocznego podatnicy nabywają określone prawa lub też obowiązki. W zależności od tego, czy suma należnych w danym roku podatkowym zaliczek jest wyższa, czy też niższa od należnego podatku za dany rok podatkowy, mają prawo do zwrotu nadpłaconej kwoty zaliczek na podatek albo też ciąży na nich obowiązek wpłaty kwoty różnicy pomiędzy należnym podatkiem a należnymi zaliczkami. Zgodnie zaś z art. 21 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, w przypadku, gdy przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, a zobowiązanie podatkowe powstaje przez zaistnienie zdarzenia, z którym ustawa wiąże powstanie zobowiązania podatkowego, podatek wykazany w deklaracji jest podatkiem do zapłaty.

M. P. zarzucone zostało popełnienie wykroczenia skarbowego ujętego w art. 57 § 1 kks. Wykroczenie uporczywego naruszania terminu wpłaty podatku, polega na uporczywym niewpłacaniu w terminie dowolnego podatku. Zważywszy należy przy tym, iż pojęcie „uporczywy” w języku polskim oznacza także stan „utrzymujący się długo”, niekoniecznie powtarzający się. Podobne stanowisko wyraził również Sąd Najwyższy, który w wydanym postanowieniu z dnia 28 listopada 2013 r., sygn. akt I KZP 11/13, wskazał, iż „na zaistnienie znamienia uporczywego niewpłacania podatku

w terminie, będącego warunkiem odpowiedzialności za wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 k.k.s., może wskazywać zarówno cykliczność zachowań podatnika, polegająca na umyślnym niestosowaniu się do wymogu terminowego płacenia podatku, jak i jednorazowe, ale długotrwałe zaniechanie przez niego uregulowania podatku płaconego jednorazowo, mające miejsce już po terminie płatności tego podatku, a więc gdy ma on uregulować go już jako zaległość podatkową, jeżeli zachowanie to wskazuje, że zamiarem podatnika w momencie upływu terminu płatności podatku było uporczywe jego niewpłacanie, a więc odsunięcie uregulowania tego podatku na dłuższy okres.” Zatem zarówno powtarzające się, jak i długotrwałe, jednorazowe opóźnienie w uregulowaniu podatku może być potraktowane jako uporczywe niewpłacenie podatku w terminie.

Zauważyć jednak należy, iż zgodnie z art. 1 § 2 kks nie jest wykroczeniem skarbowym czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu zabronionego bierze się pod uwagę rodzaj i charakter zagrożonego lub naruszonego dobra, wagę naruszonego przez sprawcę obowiązku finansowego, wysokość uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej, sposób i okoliczności popełnienia czynu zabronionego, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonej reguły ostrożności i stopień jej naruszenia.

W świetle art. 1 § 1 kks odpowiedzialność karną skarbową ponosi jedynie ten, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę pod groźbą kary jako przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe. O ile zatem Kodeks Karny określa przestępność czynu jedynie poprzez warunek formalny, czyli popełnienie czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary (art. 1 § 1 kk), przesuwając element materialny (społeczną szkodliwość czynu), wyrażany zasadą *nullum crimen sine periculo socialis*, do sfery zasad kierowanych wprost jedynie do ustawodawcy (zob. K. Buchała, A. Zoll, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art. 1-116 Kodeksu karnego, Kraków 1998, s. 12-13), z zastrzeżeniem, że konkretny czyn nie stanowi jednak przestępstwa, jeżeli jego szkodliwość społeczna jest znikoma (art. 1 § 2 kk.), o tyle Kodeks Karny Skarbowy w art. 1 § 1 uwzględnia oba warunki – formalny i materialny. W uzasadnieniu projektu Kodeksu Karnego Skarbowego wskazano, iż pozwala to objąć także kwestię karalności wykroczeń skarbowych (zob. Uzasadnienie..., s. 10).

Jeżeli zatem szkodliwość społeczna zachowania, które Kodeks Karny Skarbowy uznaje za przestępstwo, okaże się znikoma, czyn nie stanowi przestępstwa i postępowanie powinno być umorzone (art. 113 kks w zw. z art. 17 § 1 pkt 3 kpk). Tak samo należy postąpić, jeżeli znikoma szkodliwość zostanie ustalona w odniesieniu do czynu będącego wedle Kodeksu Karnego Skarbowego tylko wykroczeniem skarbowym (ze względu na stosowność i tu norm Kodeksu Postępowania Karnego, przepisy tego kodeksu będą podstawą do umorzenia procesu o wykroczenie skarbowe).

W rozpoznawanej sprawie nie można mieć żadnych wątpliwości, co do tego, że oskarżona swoim zachowaniem zrealizowała znamiona wykroczenia skarbowego wskazanego w akcie oskarżenia, wystosowanego do tutejszego Sądu przez finansowy organ postępowania przygotowawczego, Pierwszy Urząd Skarbowy (...). Przesądza o tym znajdujące się w aktach sprawy kserokopia zeznania /k. 18-20/ oraz lista zaległości /k. 34-35, 120/.

Sąd doszedł do przekonania, że czyn popełniony przez obwinioną, choć jest czynem zabronionym, to szkodliwym społecznie w stopniu znikomym. Za stwierdzeniem tym przemawiają okoliczności, w jakich doszło do jego popełnienia oraz zachowanie oskarżonej po popełnieniu wykroczenia skarbowego. Należy mieć bowiem na względzie, iż niewpłacenie podatku dochodowego od osób fizycznych wskazanego w zeznaniu rocznym za 2010 r. przez M. P. spowodowane zostało jej problemami finansowymi wynikającymi z prowadzonym przeciwko niej, jej mężowi oraz prowadzonej przez niego spółce postępowaniem egzekucyjnym. W wyniku problemów związanych ze spłatą zobowiązania oraz rozpowszechnieniem informacji o zadłużeniu, M. P. straciła wypracowaną pozycję rynkową oraz reputację wiarygodnego przedsiębiorcy, co spowodowało zmniejszenie ilości zamówień na świadczone przez nią usługi. W wyniku tego musiała ona zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej. Zmuszona została ona także przeznaczać wszelkie środki finansowe na spłatę zadłużenia powstałego w następstwie podanych okoliczności.

Wskazać należało również, iż pomimo problemów finansowych, w toku postępowania sądowego oskarżona sukcesywnie dokonywała spłat zaległej kwoty zobowiązania z tytułu podatku dochodowego za rok 2010. W dniu 10 czerwca 2014 roku dokonała całkowitej spłaty kwoty, która została wskazana w akcie oskarżenia.

Zdaniem Sądu przywołane okoliczności wskazują na to, iż nie można negatywnie ocenić motywacji oskarżonej. Kompleksowa ocena niniejszej sprawy nie pozwala bowiem na uznanie, że niewpłacanie należnego podatku powstało z chęci oskarżonej uchylecia się od ciężącego na niej obowiązku oraz osiągnięcia korzyści majątkowej. Należy wskazać, iż ujawnienie obiektywnego faktu braku terminowej zapłaty podatku, bez poczynienia odpowiednich ustaleń co do strony podmiotowej czynu, nie wystarcza do uznania podatnika za winnego dopuszczenia się wykroczenia skarbowego określonego w art. 57 § 1 kks. Dla przyjęcia zaistnienia wymaganej tu uporczywości w nieterminowym płaceniu podatku znaczenie mają zatem ustalenia faktyczne konkretnej sprawy. Należy bowiem ustalić czy w dacie płatności podatku, który nie został uiszczony w terminie, zaniechanie podatnika cechowało szczególne nastawienie, stanowiące wyraz jego złej woli. Dopiero wówczas można wykluczyć, iż w przypadku danej sprawy nie mamy do czynienia ze zwłoką w płatności niewyrażającą zamiaru uporczywego niezapłacenia podatku, lecz jedynie spowodowaną, np. okolicznościami, które są niezależne od niego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało stwierdzić, iż uchylanie się od wymaganych płatności, nie było spowodowane kierowaniem się przez oskarżoną zamiarem bezpośrednim, lecz doprowadziła do tego w znacznym stopniu sytuacja finansowa, w jakiej się ona znalazła. Ocena niniejszej sprawy nie pozwala zatem na uznanie, aby czyn oskarżonej był społecznie szkodliwy, w znaczeniu ujemnego ładunku społecznego, uzasadniającego uznanie czynu za karygodny i w konsekwencji zastosowanie wobec oskarżonej odpowiedzialności za wykroczenie skarbowe oraz wymierzenie jej kary. Należy również podkreślić, iż wszystkie należności, o które postulował organ podatkowy w przedłożonym akcie oskarżenia, zostały przez oskarżoną uregulowane.

Mając powyższe na uwadze zdaniem Sądu w niniejszej sprawie wystąpiła negatywna przesłanka procesowa określona w art. 17 § 1 pkt 3 kpk, która na podstawie art. 113 § 1 kks ma zastosowanie również w postępowaniu w sprawie o wykroczenie skarbowe. Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 632 pkt 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji wyroku.